

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:

F. u. 11. sz., Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legnépszerűsége
keltetve árszámitás mel-
lett vétetnek fel.

Szabadelvű országos gyűlés.

— március 2.

Az úgynevezett katolikus nagygyűlésre szolgál válaszul az a gyűlés, melyet a főváros előkelő katolikus polgárai kezdeményeztek, bizonyosságul annak, hogy még ha a katolikus közvéleményt keresik is az egyházpolitikai kérdésekben, ez a vélemény is a reformjavaslatok szüksége mellett nyilatkozik és követeli a fősabadtítását azon jogosulatlan gyámkodás alól, melyben a katolikus felekezetet részesíteni sziveskednek a katolikus papok.

Aki emlékszik a katolikus nagygyűlés lefolyására és még inkább, aki ismeri egy kissé a rendezésnek kulisszatitkait is, jól tudja, hogy a budapesti vigadó termében nem a közvéleményt fejezték ki, hanem egyszerűen a főpapság és a vele tartó mágnások véleményét, a kik „jobbágyaik“ egy részét utaztatták a fővárosba stafázni. Mert ma is vannak még jobbágyok abban az értelemben, hogy a nagy urak, földbirtokosok és mint ilyenek a főpapok is rendelkeznek egy tömeg szegény emberrel, akiknek existenciáját a kezükben tartják, akiket tehát fölhasználhatnak tetszésük szerint közvéleménycsinálásra és nem ritkán, képviselő, vagy tisztviselőválasztásra.

Maga budapesti katolikus nagygyűlés nem is titkolta, hogy ez így van és a rendező urak megtapsoltatták a tömegükkel nemcsak a szabadelvű egyház-

politika ellen való tiltakozást, de azt is, mikor az egyik kanonok kifejtette, hogy ezentul a közhivatalokra és tisztségekre csak felekezetükbeli válasszanak a jó katolikusok és hogy csak a saját felekezetükhöz tartozókat támogassák, mint tagok a kaszinóban, vagy olvasóklubban, mint polgárok a községben és mint eladók vagy vevők az üzletekben és iparos műhelyekben.

Ere mondotta ki a képviselőházban Justh Gyula az ítéletet, hogy a határozat hazafiatlan és hogy annak a nyomában a vallásháború jár, a társadalom békéjének és egyetértésének fölforgatása, a közélet teljes dekadenciája.

Nem pusztán politika és kivált nem csupán egyházpolitika azért, mikor maguk a szabadelvű katolikusok tiltakoznak a felekezeti szempontok előtérbe állításának ezen végletei ellen. A magyar társadalomnak legfontosabb érdeke az, amit megvédelmezni akarnak a fővárosnak azon előkelő és a politikai közéletben is irányadó szerepeket vívó katolikus férjai, kik a március 4-iki gyűlést intézik és az egész ország liberális polgárságának alkalmat nyújtanak arra, hogy a szűkkeblű és sötét szándéku ultramontanokkal szembeszálljanak.

Kimondták a gyűlés intézői annak szükségét, hogy a „tárgyalás alatt levő egyházpolitikai reformok a jogegyenlőség szellemében és egyes felekezetek vagy társadalmi osztályok kiváltságolását megelőzve, tegyék lehetővé azt, hogy hazánk bármely felekezetű polgára a mindenkire

egyformán kiterjedő intézmények oltalma alatt szentelhesse erejét a közhaladás ügyének.“ Hogy „az új intézmények magyar állami jellege a különböző felekezetek és népfajok között a magyar nemzeti erőnek fejlesztő, összeforrasztó hatását érvényesítse.“ Hogy „az állam és egyházak közti állítólagos összetükközések mielőbbmegoldassanak a házassági jog körében fennálló rendetlenségek és visszasságok minden felekezetre kiható állami egységes jogalapon — a kötelező polgári házasság intézményével — orvosoltassanak“, mert éppen a mai állapot veszélyezteteti a hitéletet és a felekezeti békét, a reformok buktatása pedig egyértelmű volna a szabadelvű haladás ügyének bukásával és a felekezetek közötti harcnak állandósításával.

Ezeknek az elveknek és követeléseknek akar kifejezést adni a március 4-ikére Budapestben tervezett országos gyűlés, melynek intézői a programot következő négy pontba foglalták össze.

1. Állást foglalva a reformmozgalomban, azt, mint vallásunkra veszélytelen, hazánkra üdvöset s közhaladásunkra immár elutasíthatatlant, pártkülönbség nélkül előmozdítani hazánknak kötelességünknek ismerjük s az ez alapon munkába vett javaslatok törvényerőre emelését közérdekű szükségességnak tekintjük.

2. Tiltakozunk az ellen, hogy a tervbe vett reformok mint katolikus hitéletünket fenyegetők tüntessenek föl s mintha mi, katolikusok, más felekezetek rovására az államélet egyoldalú felekezeti átalakításában keresnők boldogulásunkat, vagy hogy nemzeti létünk következményeit a mi katolikus hitelveinkkel elutasításban állóknak hiszünk s hogy állami exis-

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Margithoz.

Azt hittem már, hogy lantom megpihen,
Nem zendül rajta több szerelmi dal;
De látva téged feldobog szívem,
S a lant szól újra fájó hangival

Szemed tüzének gyújtó sugarát
Felém lövellted, — tán véletlenül?
Az égő szikra szívemen talált
És fáj a seb, fáj véghetetlenül.

Hiszen nincs kin, mely jobban égető,
Mint a tudat, hogy minden hasztalan,
Szerelmünk tárgya el nem érhető,
S a kába vágy nő egyre, untalan.

Szép vagy, mint ég a téli hajnalon,
Sugárzó, tisztá, ám épp oly hideg;
Bár egy mosoly kél néha ajkadon:
Azért csupán, mert jól illik neked.

Bereczky Lajos.

Egy hazugság.

— Irtá: Daudet Alphonse. —

Mikor az elmúlt évben Vajours gróf díszes vendégsereg közepette menasszonyával, Sternhau kisasszonyával a Clotild-templomba vonult, hogy ott egymásnak örök hűséget esküdjének, bizonyára igen hosszúra nyúlt volna az egész arisztokratikus társaságnak az orra, ha felfedezte volna előtte valaki azon drámát, mely az ünnepelt gróf születéséhez fűződik. Ettől azonban féni egyáltalában nem lehetett. A legnagyobb titokzatosságba volt ez bukolva, melyről egyedül csak a vőlegény anyja, a tiszteletreméltó Vajours Sarolta grófné, ki már 25 év óta élt példás özvegyességben és nővére, Nardes Antoinette tudott, ki ifjúkori szándékához híven, sohasem ment férjhez.

Abban az időben Antoinette, mikor ez a föltevés megzúldult benne, 23 éves, huga pedig 19 éves volt. Anyjuk még akkor meghalt, mikor utóbbinak életet adott.

Atyjukat, kit nem az idő, hanem a bajok öregítettek meg, a községben ugyan karizkéséhez láncolta, azonban sokkal erélyesebb ember volt, semhogy másra bizta volna leányai nevelését.

Az ő kezei alatt nőttek fel a leányok és lettek oly széppé, hogy ha tuljuk miszerint e mellett még igen gazdagok is voltak, nem lehet csodálkozni azon, hogy Párisban első rangu partieknak tekintették őket. Társaságba

ugyan nem igen jártak, mert így egy nevelőnő vezetése mellett kellett volna megjelenni, a mit az atya nem akart, azonban, hogy a leányok még se legyenek elzárva a világtól, he tenkint egyszer megnyitá házát a barátok és ismerősök előtt. Ez estélyeken gyakran táncoltak is és műkedvelő előadásokat tartottak. Ha pedig jött a tavasz, az estélyek a szép családi várkastélyban folytatódtak, mely a Nardes-ok nyári tartózkodáshelyeül szolgált.

A vendégekkel szaporodott a kérők száma is. És pedig először Antoinette felé irányult az ostrom, ő azonban jobbra-balra osztogatta a kosarakat s ha atyja ennek okát tudakolta, azt mondta, hogy sohasem óhajt férjhez menni, hanem atyját óhajtja gyámolítani öreg napjaiban. Természetes, hogy ez után Sarolta felé fordult az érdeklődés.

Sarolta egészen más jövőt tervezett magának, mint nénye. Az ő szívében a legelső férfi sóhajai visszhangra találtak. Ez a szerencsés sóhajtozó nem volt más, mint az előkelő Vajours gróf, aki 30 éves szép ember volt és birt mindazzal a kelekkel, a melyek csak egy férfit a nő szemében kedvessé tehetnek. Ő is szerette Saroltát, azonban gátul szolgált szerelmüknek a francia nemesi családok azon régi tradíciójá, mely szerint először mindig az idősebb leánynak kell férjhez menni. Ezért megkérdezte nővérétől, hogy egyáltalán férjhez akar-e menni, vagy nem? Antoinette azt mondta, hogy soha, mert rangján alóli embert sze-

tenciák meghiusulásáért a felelősséget magunkra vállalnók.

3. Ugyanezeknek az eszméknek hasonló akció útján a törvényesség határain belül leendő erőteljes pártolására nemzeti és társadalmi életünk szerveit, a városokat, megyei törvényhatóságokat s az ezekben alakult politikai és társadalmi testületeket és egyesületeket föl hívjuk.

4. Együttal készségünket nyilvánítjuk arra, hogy — miután a fenyegetett szakadás és szabadelvű reformok nem egy felekezet vagy párt, hanem az egész nemzet hason gondolkodású polgárainak közkinészt képezik, mi — magunkhoz véve párt és felekezeti különbség nélkül a haza minden polgárát: a liberalizmus megnyilatkozására országos gyűlést tartunk.

És a mint a föl hívás szól, párt és felekezeti különbség nélkül csatlakozik e mozgalomhoz az egész nemzet. Megjelennek a gyűlésen a városok, a közönségek tekintélyes küldöttségek által, mert tanulságot akarnak tenni arról, hogy a magyar közvélemény igazán és valósággal szabadelvű és hogy azt nem képviselik sem a mágnások, sem a főpapok, a kikre a magyar nép soha sem bízta az ő vágyainak, törekvéseinek és akaratának kifejezését.

— **Országgyűlés.** Két liberális és három ultramontán felszólalás: ez a tegnapi ülés politikai zárszámadása. Szász Károly és Morzsa nyi Károly — mondották a liberális szónoklatokat, mindkettő tartalmas és szép beszéd volt s mindkettő igen nagy hatást tett. A liberális reform ellenségei közül Szapáry László gróf, Kovács Albert és Sághy Gyula beszéltek. A képviselők érdeklődését az ülés második felében elvonta a „bomba”, melyet az egyik lépcsőn találtak. A legtöbben tréfának vették az egészet, de sokan még politikai tökélet is akartak belőle csinálni s parlamenti vizsgálóbírósg kiküldetéséről beszéltek Bánffy Dezső báró elnök az utóbbiak kívánságára, az egész dolgot be is jelentette a háznak az ülés végén, tudatta, hogy a katonaság műszaki közegei vizsgálják meg a talált tárgyat, s e vizsgálatnál a képviselők pártkülönbség nélkül jelen lehetnek. A képviselő urak azonban ezt a meghívást nagy derűtséggel fogadták s kijelentették, hogy nem kérnek belőle.

ret, egy fakereskedő fiát, kinek nevéhez a Nardes nevet örökre hozzáfűzött pedig nem akarja.

— Szeret téged — kérde Sarolta.

— Igen, de azt is tudja, hogy szerelmünk reménytelen.

— Tehát neked szabadságodban állana máshoz menni férjhez?

— Igen de ez sohasem fog megtörténni, — felelé lemondást kifejező hangon Antoinette.

A szerelmes ember a legnagyobb egoista; Sarolta sajnálta néniét és örült a maga szerencséjének.

Igy történt, hogy néhány hónap múlva már Vajours gróf karján sétáltak Romában, hol a néze heteket szándékoztak tölteni.

A boldogság azonban rövid ideig tartott. Az ifjú férj malariat kapott és hasztalan volt a legjobb orvosok kísérlete is, hogy megmentésé, néhány hét múlva Sarolta karjai közt adta ki lelkét.

Sarolta pedig gyászruhában és tört szívvel ment vissza az atyai házba.

*

Hazaérve minden bánat dacára is figyelmes lett azon ijesztő változásokra, melyek nővére az ő rövid távolléte alatt végbementek.

A nemrég viruló szépségű leány lehervadt rózsához hasonlított.

Saroltát annyira meglepte mindez, hogy nem bírván uralkodni magán, egyenesen kérdést intéz t Antoinettehez ennek okai iránt.

A leány a legnagyobb zavartba és felindulásba jött és csak miután Sarolta és kissé lecsillapította, volt képes elárulni azt a titkot,

— **Az orsz. liberális nagygyűlés.** Minél jobban közeledik március 4-ike melyen az országos liberális nagygyűlést megtartják, annál nagyobb és nagyobb mérvben terjed az országban a liberális mozgalom. Az egész ország megmozdult s alig van valamire való város vagy község, mely e nevezetes ünnep-n ne képviseltetné magát. Az eddigi jelentkezésekből ítélve, a tüntetés impozáns lesz. Annyi vidéki jön fel ez alkalomból a fővárosba, hogy a vendéglők alig lesznek képesek valamennyit befogadni. Ezért a rendező bizottság máris gondolkodott róla, hogy az idegenek egy része magánházakban találjon elhelyezést. A nagy menet élén, a rendező-bizottság elnöke, Rohonczy Gédeon országos képviselő és gróf Batlen Balázs diszmagyarban fognak lovagolni. A kormány tagjai a VI—VII. kerületi kaszinó erkélyéről fogják a menetet nézni. A főváros polgárai között mozgalom indult meg, hogy március 4-ikén, a nagygyűlés napján, a házak ablakait kivilágítsák. Az egyházpolitikai reformokat támogató országos mozgalom végrehajtó bizottsága ma falragaszokban hívta föl a főváros lakosságát, hogy a nagygyűlés napján diszítsék fel házaikat. A rendezőség figyelmezteti vidéki küldöttségeket, hogy a saját állomásuk főnökénél azonnal jelentsek be a küldöttek számát és az indulás idejét, hogy annak alapján az illető állomástönkök által a hivatalos jelentés a vasutak központi igazgatóságához, illetve a budapesti állomások főnökségéhez megtételvé, innen a szükséghez képest a megfelelő számú kocsi kiküldethessenek. A rendező-bizottság tekintettel arra, hogy a jelentkezések a várakozást messze felülmúló számban történnek s így félt, hogy p. o. a Gizella-térre utalt küldöttségek ott nem fognak elférni, a soraközös rendjére nézve azon változtatás tétetett hogy mindazon vidéki küldöttek, a kik a vasárnap reggeli 8 óra után érkező vonatokkal jönnek: a nyugoti pályaudvarban érkezők ugyanott a keleti (központi) indóházban érkezők pedig a Kálvia téren gyülekezzenek és csatlakozzanak a menethez.

— **Belföldi hírek.** (Debrecen feirata mellett) Szeged törvényhatósági bizottsága tegnapi rendkívüli népes közgyűlésében tárgyalta Debrecennek az egyházpolitikai reformok melletti feliratát és Szabolcs-megye felszólamlását a kath. népgyűlésnek a jognyújtást sértő határozati ellen. A közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag kimondta,

mely a fiatal asszonyra az első percben lesújtó villám hatásával birt.

Antoinette nem volt többé leány. Egyetlen találkozására reménytelen szerelmének tárgyát oly következtetéseket vont maga után, mely az addig moesoktalan Nardes hírnevet aligha hagyta érintetlenül.

Sarolta azonban egyszerűre, mint akinek valami jó gondolata támadt, kiderült arccal és vigasztaló hangon így szól nővérehez:

— Ne félj Antoinette, bizál csak bennem és én meg foglak téged menteni mindentől.

*

Másnap reggel Sarolta azzal a kijelentéssel borult atyja lábához, hogy habár Isten gyászt mért is reája, adott vigasztalást is, mert anyává tette őt és így reményt adott neki, hogy családja nem fog benne és a férjhez menni nem akaró Antoinetteben kihalni.

Az atyja oly kitörő és határtalan örömmel fogadta e hirt, hogy még abba is beleegyezett, hogy bus napja enyhítésére nővérével egy hosszabb utat tihessen.

És a két nő igen sokáig, mintegy 11 hónapig távol volt az atyai háztól; ezalatt Kairóban Antoinettenek fia született. kit mint a fiatal Vajours grótot anyakönyveztek Hazaérve a nemes nővér e szavakkal tette az öreg Nardes gróf ölébe: Ime atyám unokád!

Ebből a csecsmóból lett azután az a közkedveltségű ifjú gróf, kinek lakodalmát az egész arisztokratia megünneplé.

Fordította K. P.

dotta, hogy mindkét fölrato pártolja és a maga részéről is hasonló szellemű fölratokat fog intézni az országgyűléshez. Ungmegye közgyűlésén Kende alispán dacára, óriási többséggel szintén hozzájárult a fölratokhoz. — (Egy püspök a reverzálisok ellen.) Szepe-megye közgyűlésén Debrecen város közönségének feliratának tárgyalása során Szmrecsányi Pál, szépesi püspök általános érdeklődés közt fejtegette a reverzális fogalmát, mint oly írásos ígéretet, amelyet a képviselő, pártjának a nyilvánosan vallott elveivel szemben, titokban és mint magán ember ad. Eljárást nemcsak nem jellemeznek, de egyenesen jellemtelennek bélyegzi, annak törvényhozói uton való retorzióját a maga részéről nem tartja javasolhatónak, annál kevésbbé, mert egyik másik képviselő ugyanis megfeledek sok más ígéretről, mit választónak kérelmére és érdekében tett. — (Jegyzőkönyv a kongruáról.) Azt a jegyzőkönyvet, melyet a mult hó 24-én a primási palotában Vaszary Kólos elnöklété alatt megtartott autonómbizottság ülésén vettek fel, a hitelesítő bizottság hitelesítette. E jegyzőkönyv alapján a közeli napokban a bizottsági ülés határozatairól kimerítő és okadaltól jelentést fognak a vállás és közoktatásügyi miniszter elé terjeszteni. — (A nyakönyv vezétek kipuróbalása.) Szombathelyről írják, hogy Ridó főispán a napokban berendelte Szombathelyre a vármegye területén alkalmazott körjegyzőket, tanítókat, községi jegyzőket és az egyes községekben lakó oly intelligensebb magánembereket, akik az állami anyakönyvvezetésre alkalmazhatók lennének.

— **Külföldi hírek.** (A királyi páru tázása.) Ferencz József királyunk tegnapp reggel 5 óra 30 perckor külön vonaton Mentonebe érkezett és egy landueren azonnal a Cap-St.-Martin-on levő fogadóba ment. Ő felségén a hosszú utazás dacára fáradságnak nyoma sem látszott. A pályaudvar fel volt díszítve Fogadás nem volt. — (Németek és oroszok küzdelme.) Moszkvából táviratozák, hogy a napokban az orosz-porosz határon egy svadron orosz dragonos és szakasz porosz ulánus között összeütközésre került a dolog. A poroszok ugyanis átépték a határt és a határjelző oszlopokra kezdetek lövöldözni. Hov es süzdelem keletkezett a katonák között, miközben mindkét részről többen megsebesültek és néhányan meghaltak.

Bomba a képviselőházban.

Táviratunk között már tegnap megemlékeztünk a képviselőház ellen e követett merénylet híreről, melyről pótlólag a következő értesítést kapjuk:

A hír noha hitetlennek tetszett, kissé kellemetlen érzést keltett, mikor aztán a bombát és a belőle kilógó kanócot látták, még szakértő emberek is e hitték, hogy az országgyűlés ellen merénylet készülődött.

A talált bomba alakja, a elszenesedett kanóc, a képviselőházban látott gyanus alakokról szóló hírek a lehető legkomolyabbnak üntették föl a dolgot, de komolyaak látták különösen azt a körülményt, hogy a képviselőház nincs úgy megőrizve, hogy ilyen merénylet lehetséges ne legyen.

A relytélyes bombáról a vizsgálat kiderített, hogy nem volt robbanó anyaggal megtöltve. Már most a rendőrség dolga, hogy megállapítsa, ki merészkedik a törvényhozással úgy tréfálni, a mint ez történt? Ezt a tréfát nagyon is komolyan kell venni, mert a törvényhozás ellen elkövetett ilyen iszletlenség büntetést érdemel.

A bomba-külsője szelencét az országgyűlési gyorsiroda lépcsőjén találták. Vagy tíz centiméter magas, a u tonyér alakú, fűdi kupakban végződik s husz centiméter hosszú bikkfor zsinór lógott le róla. A zsinór egy

részből a lőpor kiégett. A bomba bádógból készült.

Csávossy Béla háznagy azonnal, hogy a különbséget jelentést tettek neki, megbízta Darssowffy Arisztid háznagyit tisztet, hogy vizsgálja meg, hogyan kerülhetett a szelence a Házbá. Értesítették a rendőrséget is és a főkapitány maga jött el, — hogy vizsgálatot indítson.

A képviselőház házmesteri hivatalából a veszedelmesnek látszó szelencét Darssowffy Ferenc rendőrfelügyelő vitte át a nyolcadik ker. kapitányságra, ahol az őrszobában helyezték el.

A képviselőház ülésén is szóba került a dolog. Báró Bánffy Dezső, a Ház elnöke jelentette be a Háznak.

Délben a képviselőház elnökének és a főkapitánynak megkeresésére a gubacsi tűzérsegi főszerektárból a ker. kapitányságra hívták Galler Jakab kapitányt és Léder Béla főszerektárat, hogy az állítólagos — bombát felnyitassák.

A szelencét Galler Jakab kapitány, Kolozsváry Béla rendőrkapitány, Szizetkui Iván királyi alügyész, a budapesti királyi törvényszék képviselője és dr. Pauer Hugó rendőrtisztviselő jelenlétében bontotta fel és azt bontatáta, hogy a benne levő anyag — **fűrészpor**nak, valamint ásványolajjal való olaj keverék, amely semmi esetre sem robbanhatott volna fel, hanem legfejebb meggyuladt volna.

A szelence felbontásáról jegyzőkönyvet vettek fel, melyet a rendőrség, a törvényszék képviselői, valamint Galler Jakab kapitány írtak alá. A jegyzőkönyv azt konstatálja, hogy a gyanús tárgy felbontatván, a többszöri kísérletek dacára sem fel nem robbant, sem meg nem gyulladt volna. A bombának hitt szelencét Galler Jakab műszaki kapitány magával vitte, hogy a benne talált keveréket a gubacsi határban levő tűzérsegi főraktár laboratóriumában megvizsgálja.

A társadalom védekezése.

Az anárchisták minden előrelátást semmi vé tesznek.

Általában azt hiszik Róme és egyéb nagy moralisták szerint, hogy a gonosztevők nem a nagy büntényekkel kezdik pályájukat, hogy ahhoz szükségük van bizonyos időre és íme két husz éves fiatal ember tömeges gyilkosságra vetemedik. Ezek ezvike gondos nevelésben részesül, sőt az egyetemen oklevelet is nyert ki magán k. Hisz körülbelül kitalálták azt, hogy mit akartak az első gyilkosok. Borszot állottak egy vizsgálóbíró és a képviselőházban üldözőbe vették azt a borzalmas polgárságot, a mely jött mer tenni a néppel. Ezuttal azonban nyilvános helyen, egy utasok szállójában vetemedtek idegenekkel, azaz az ismeretlen tömeggel szemben.

Vá'óban hiszik e romantikus fővel, hogy létezik néhány megújult középkori társaság, a melyeknek meg vannak a maguk alapszabályai, a maguk vezére- a maguk pénztára és a sorsbuzás által kijáratott gyilkosok? Ez az ügy azonban sokkal egyszerűbb. Az erkölcsi világnak meg vannak a maga járványai, épp úgy a fizikai világnak. Mi a büntények járványát éljük most, a melynek okát, gyógykezelését egyaránt ki kell kutatnunk.

*

Az emberi vadság ellen számos oly óvszert találtak, a melyek nagyon hathatósak és a melyeket alkalmaznunk okvetlenül kell, de nem kell tu'hajtanunk ezek hatalmát.

A moralisták azt mondogatták, hogy tördődjünk csak a bünbe visszaesőkkel. Az ember a börtönbe először csak csekély büntény miatt jut rendesen, az önfelvedkezés, vagy egy könnyű biba folytán. Az ily rab akkor megcsontosodott gonosztevők által lecsékben részesül és mikor onnan kiszabadult, úgy veti magát a társadalomra, mint egy zsákmányra.

És a francia törvényhozás épp ezért sújtja oly kegyetlenül a visszaesőket, hogy véget ves-

sen a börtönbeli káros befolyásoknak. De azért is oly elkéseredett a harc a gonosztevők és a társadalom közt, a melynek oly nagy regényírók, minő Sue Jenő és Hugó Viktor, mintegy történetírói voltak.

A társadalom minden reményét a magános zárcák rendszerébe helyezte. De az ily zárcák-ból kiszabadultak épp úgy a lopásra és gyilkosságra adták magukat, mint annak előtte, mert tudja Isten a vakok látni tanulnak a fogságban, a némák meg beszélni.

Béranger meghozta humánus törvényét, a mely sok bűnöst megóvott a bünténynek ragályától és a mely minden először vétettnek engedti a büntetést.

Béranger és még néhány humanista tovább ment még. Törvénybe ígatták, hogy a fogságból kiszabadult gonosztevők helyet kapjanak a műhelyekben.

Mi az oka most annak hogy annyi nemes tett után miért sincs javulás a gonosztevőknel?

Mert a nép legnagyobb része kárhuzatos nevelésben részesül. Mert vannak anyák, a kik prostitúcióra tanítják leányukat, és apák, a kik koldulásra, meg lopásra bíriják fiaikat. — Ezekkel szemben a társadalom a gyermekmentő egyesületet létesítette, a mely megvédelmezi azokat az árvákat, a kiknek apjuk él még. — Ezeket az elhagyatott gyermekeket vallásosságra tanítják.

A mit ez az egyesület megtesz kicsinyben, kel, hogy az egész társadalom is megtegye. Franciaország néhány év óta úgy látszik, lemondott istenről. Kell hogy most visszatérjen ő hozzá. Mert csakis ebben rejlik üdve.

Mondják ám bárhogyan is, hogy 1880-ban atheista törvényt léptettek életbe, és hogy a politikai világot megszabadiották a klerikusok járná alól. Hiszem is, mert nem akarok kikezdeni senkivel. De borzasztó az, hogy egy huszéves gyermek bombát vet a tömeg közé.

Ezt megölik. Ám a halál nem o'y hatalmas, mint azt hiszik. Vannak a történelemben oly pillanatok, a mikor csek úgy játszottak a halállal. A Terreur korszakában e nagy francia forradalom idejében a halál egyuttal diadalmaszkodott, még tehetetlenné vált. A nihilisták nem szüntek meg szembeállni a halállal. Nem tudom, hogy az anárkisták miképpen gondolkoznak a halálról. De úgy látszik, hogy nagyon is megközelítik a nihilistákat.

Szegény beteg társadalom te, a nyaktilló késéhez folyamodol, holo t az Istenhez kellene visszatérned!

Jules Simon.

Irodalom — Művészet.

A „Hofoglalás“ képe.

— Két ellenkező vélemény. —

A főváros Munkácsyt ünnepli, a világhírű magyar művészt, a kinek óriási festménye a hofoglalásról most van kiállitva a nemzeti muzeumban s maga a geniális művész is nejevel együtt Budapesten tartózkodik. — A lapok magasztalják a festményt, főként annak kitűnő művészi tulajdonságait. — De szaporodnak a kép történelmi része ellen a kifogások is.

Már a képviselőház folyosóján is élénken pertraktáltak a kép hibáit s több képviselő heves hangon jelezte, hogy nemsokára interpellálni akarja a kormányt. A megjegyzések legsarkalatosabbja, az, hogy a hódoló szlávok nem annyira mint legyőzöttek, hanem inkább mint valami szerződésre önkényt ajánlkozó felek vannak feltüntetve, s ez idők multával erős dokumentuma lehet a pánszav agitácik költőit alapjának.

Az ellenkező véleményekből kettő fekszik most előttünk. Egyik a Beöthy Zsolt véleménye melyet a Kisfaludy társaság ülésén olvasott fel; a másik a Thaly Kálmán országgyűlési képviselőé, amelyet a Hazánk munkatársa előtt fejtett ki.

Beöthy Zsolt Munkácsy részére a legnagyobb elismerés hangján szölt. Kiemelte, hogy a Hofoglalásnak az dicső jelenete, melyet a melyet a mester ecsete megörökített a képelet legszebb álmaival díszítve, él a magyar nemzet

lelkében s a kép a legfőbb dicsérete az, hogy benne föltaláljuk ezt az elképzelt jelenetet, csak hogy sokkal szebben, a művészi eszmény magasára emelve. Hosszasan foglalkozott Árpádnak Botondnak. Lehelnek és a szláv vezérnek alakjával. Kifejtette hogy a magyarok diadalukban nem viseltetnek göggl az előttük csoportosuló szlávokkal szemben, s kik viszont nem adják meg feltétlenül magukat, hanem úgy látszik a képen — elenszolgáltatást is kérnek hódolatkért. — Szép n fejtette ki továbbá Beöthy Zsolt hogy a régiségtudomány fejlődésével is hiába fogják majd rábizonyítani a a képre, hogy anachronismusok vannak benne. Ezt rábizonyították az orosz bibliai szent képekre is, de az semmit sem vont le az értékükből. Végül kimondja a felolvasó, hogy Munkácsy munkája műveinek egyik legsikerültebbje, a mely mindörökké élni fog azoknak emlékezetében, a kik valaha látták a képet.

A Thaly Kálmán véleménye röviden következőben foglalható össze:

Hosszasabban még nem nézte meg a képet, csak egy jó félórát töltött előtte. De ez alatt a rövid idő alatt is annyi historiai tévedést fedezett fel, hogy nem tekintve a szlávok hódolásának hibás felfogását, már ezek miatt a hiba miatt sem szeretné, ha a kép az országházba kerülne, s helyesebbnek tartaná, ha valamelyik képtárunkat díszítenék, a küönben művészi kivitel szempontjából nagyon kiváló festménynek.

A mi az alakok karakterikusságát illeti, csak a szláv követekéről mondhat jót. Ennek egyes alakjait még nem vizsgálta mind sorra, de a melyeket ezekből megnézett, többé kevésbé mind hibásak voltak.

Árpád valóságga egy kiélt francia rué. Nincs annak a vonásaiban alakjában semmi magyar. De Árpád még ruháját tekintve sem magyar. Nem igen láttunk a képen borjuszájú inget, gatyát. Pedig ezekről az akkori bizancii írónál találnunk elég feljegyzést. Az öltözetek különösen a menték legnagyobb részben mind modernnek. A löszerszámok nyugotiak, nem keletiek s nagyon is szegényesek.

* Jókai Mór összes művei. A Révai Testvérek, ősmert fővárosi könyvkereskedő havi négy forintos részletfizetéssel bocsátja ki Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadását, amely csak lényegtelen külsőségekben tér el a jubilaris díszkiadástól. Ennek a kétszáz forintos díszkiadásnak kettős célja volt; Jókai számára a százezer forintos nemzeti tiszteletdíjat biztosítani és magával a monumentális százkötetes művel a jubileumot az irodalomtörténetben megörökíteni. A nemzeti kiadásnak, amely egyidejűleg jelenik meg a jubileumi díszkiadással; — ára kétszázötven forint, amely törleszthető tetszés szerint de legalább négy forintnyi csekély havi részletfizetéssel. — A kiadás nem lett ötven forinttal drágább a jubilaris díszmünel, amely éppen — mert kettős nemzeti célt szolgált, a kiadók önzetlenségére bátran apellálhatott, hanem természeténél fogva most már a közönség jogos érdekeit is ki akarta elégíteni. A nemzeti kiadás kötetei gyönyörű, valóban művészileg készült kötésben jönnek az előfizetők kezébe, míg a jubilaris kétszáz forintos kiadás csupán fűzött példányokban. Ez a külsőség okozta tehát azt, hogy a nemzeti kiadás látzólag többbe kerül a jubilaris díszkiadásnál. Mi a magunk részéről a legmelegebben ajánljuk olvasóinknak ezt a vállalatot, amely egyrészt Jókai művészi népszerűsítésével még mindig nemzeti missziót teljesít, másrészt páratlanul olcsón teszi a nagykönyv számára hozzáférhetővé, ami szépet és nagyot egy igazi zseni félszázadon keresztül alkotott. A nemzeti kiadásra a helybeli könyvkereskedésekben is elő lehet fizetni.

* Az ipari műszavak összegyűjtése érdekében országos mozgalmat indított meg az „Iparügyek“ című szaklap az iparosok és ipar-területek körében. Köztudomásu ugyanis, hogy az egyes iparágakban használt műszerek, számszámok, eszközök, mesterfogások és műtétek rendszerit nem magyar szavakkal hanem elron- tott idegen kifejezésekkel neveztetnek meg, sőt a mi szókészületünk egyes szótárainkban le van

rakva, az vajmi kevés, de az is jobbadán az önkényes alkotásnak köszöni létét. Régi okiratunk és cészábályaink tanubizonyoságot tesznek arról, hogy a régi időben a magyar iparos magyar kifejezéseket használt mestersége műszavai gyanánt. Ezeket a fennmaradt régi és az újabb alkotási szavakat összegyűjteni, megrostálni és összeállítani a cél, hogy ekként az ezredéves kiállításra az ipari műszavak gyűjteménye, vagy egy iparos műszótár bemutattassék. A mozgalmat Frecskay János, a m. kir. szabadalmi levéltár főnöke és kiváló iparügyi szakiró indította meg, kit egy évtizeddel ezelőtt az akadémia a mester szavak gyűjtésével már megbízott; de az akkori törekvések az iparosság szervezetlensége miatt sikerre nem vezettek. Holott most az ipartestületek közreműködése mellett a kedvező eredmény biztosra vehető Dr. Horváth János szerkesztő az „Iparügyek“ március 1-én megjelent számában lelkes felhívást intéz az ipari műszavak gyűjtése tárgyában a hazai iparosokhoz és ipartestületekhez és kijelenti, hogy az össze gyűjtött ipari műszavak a gyűjtő neve a tőlük kellőleg megrostálva, lapjában közzé fogja tenni.

Színház.

* Száznegyvenharmadik előadás. Tegnap este másodszor került színpadra a „Libapásztor“ s ezuttal nagyobb közönség előtt és már sokkal összességében előadásban, mint először. — Kopácsy Juliska, Sugár A., Ferenczi teljesen disponálva, szépen intonálták ének-számaikat. Kopácsynak annyival több oka volt jókedvűnek is lenni, mert egyszerre három gyönyörű csokrot kapott élő virágokból, melyekről hosszú selyem szalagok csüngtek alá. — A már tegnapelőtt indispónált Galya s i Paula (Marie du Albion, zárdanövendék) szerepét tegnap este Takács J. ón vette át s dacára, hogy beugrott a szerepbe, elég jól megálta helyét; a zárdától bucsuzó dalt azonban tegnap is Kopácsy énekelte, a ki a népszínházban a Marie du Albion szerepét játssza. Lócserkné zárdai szakácsnő, Páspöki a vé, katona nevelő szerepében jók voltak. Kiss Irén, Solyom és Krémer is hozzájárultak a sikerhez, Rózsa Hegyit mintha valami bántotta volna, — nem volt disponálva.

* Szi ház köréből. Fanchon a szszony leánya, ez a kedves, de kissé pikáns operette rég várt anyaga végre megérkezett s valószínűleg még e hóban színpadra kerül. — Uj népszínmű. A operett színház egyik legújabb cassa darabját, Lukácsy „A szszony verve jó“ ez népszínművet már megvette Tiszay igazgató s az ügyesen megírt darabtól a jövő héten osztják ki a szerepeket. „Lúsa s Matyi“, ez az évek hosszú során át nem adott, igazán magyaros énekes bohózat jövő heti népelőadásul fog színpadra kerülni. — „A szüleik háza“ és „Ide a!“ Karcag Vilmos nagy sikert aratott kis darabját egymás után fogjuk látni kedden és szerdán, mely napokon a Róder nővérek hangversenye alkalmával kerülnek bemutatásra.

* K Kopácsy Juliska Bécsben. K. Kopácsy Juliska a jövő hónapban, a mikor szerződése nem köti Tiszaihoz, 15 esetleg 30 estét át vendégszerepelni fog a bécsi Carl-színházban. A művész és Blasel igazgató között a szerződés már meg van kötve. A rövid vendégszerepési ciklus idejére Kopácsy Juliska három ezer forint fellépti díjat kap. Jakobow zkynek, az „Ermini“ operette szerzőjének egy teljesen új operettjében fogja kreálni a fő női szerepet. Az első fellépés március 25-én, husvét vasárnapján lesz, de a próbákhoz a művész már március 17-én Bécsbe érkezik.

Helyi hírek.

— Debrecen és a li erális nagy gyűlés. Debrecen város 25 tagu küldöttsége, melyhez számos önként vállalkozó polgár csatlakozik, holnap reggel a gyors vonattal utazik a fővárosba V é r t e s s y István főjegyző vezetésével. A küldöttség magával viszi azt a történelmi emlékü, pompás, nemzetiszínű, virágos

selyem lobogót, melyet a szabadságharcban a debreceni nemzetőrök számára készített egy lelkes debreceni honleány. E diszes lobogó méltó feltűnést fog kelteni a fővárosban is, a nagy lapok már vezér cikkeikben is hivatkoznak a lobogóra. A zászlót H a r a n g i Bálint fogja vinni a küldöttség élén. Előtte lépdel a a diszbe öltözött hajdu káplár, kardosan, tarsolyal az oldalán, magasra emelvén a város színeit viselő szalagokkal diszitett s „DEBRECZEN“ feliratu jelző táblát. Tervbe van véve, hogy a hajdu kápláron kívül még két gálába öltözött városi hajdu is felküldessék, a kik a zászlótartó küldöttségi tag jobb és baloldalán lépdelnek, kivont fénylo karddal. A küldöttség tagjai kék-sárga kokárdát tűznek a mellükre ismertető jelül. A küldöttség a Pannoniába száll. Ugyancsak holnap megy föl a debreceni ügyvédi kamara 6—8 tagu küldöttsége dr. Kola János kir. tanácsos, kamarai elnök vezetésével.

— „Fiumei emlék“ A város által kezelt több rendbeli alapítványi pénztárak száma új alapítványi pénztárral szaporodott. A fiumei kirandulók nevében Ciotta János polgármester a feljethetlen emlékü látogatás harmadik napján 600 frtot adott át Simonffy Imre polgármesternek, azzal a kéréssel, hogy ez az összeg az együtt töltött szép napok emlékére „fiumei emlék“ címen kezesletven jótékony célra fordítsák. Ez összeget eddig a házi pénztár kezelte. A tanács egyik közölségi ülésén az alapítványi pénztárba utalta át az alapítványt s felhívta a számvédezőt, hogy ez összeg kamatainak, jótékony célra fordítása iránt az év végével jelentse.

— A debreceni egyetem javára Szarka Boldizsár szatmarmegyei esperes 27 koronát és 28 fillert küldött, mely összegbe Nagy-Szekeres egyházközség: 7 frt. 4 kr. Tyukodó 5 frt., Csaholic 4 frt., 45 kr., Csaszló 1 frt., 45 kr. Tatarfalva 1 frtot adott. A múlt hó 23 és 24. napján tartott debreceni hangversenyek tiszta jövedelmének felét, vagyis 1200 koronát és 33 fillert, kapja a debreceni egyetem.

— A birtokszerzés korlátozásának megszüntetése. Debrecen város közgyűlése tudva levőleg megszüntette azt az ősi statutumot, mely szerint ondódi és ujosztási földek szabad adas vevés tárgyát kizárólag debreceni házbirtokosok között képezhetik. E korlátozás telekkönyvbe is bevezetve lévén, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester a telekkönyvi hatóságtól kérelmezte e korlátozásnak törlesztését és a kiterítésnek bekebelezését. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság már meghozta erre a végzését, mely így hangzik:

„A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által 1893. október 17-én 7105/III. B. M. szám alatt jóváhagyott Debrecen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1893. március 24-én 41/2489/1893. bkgy. sz. alatt hozott határozat alapján a debreceni telekkönyvkezelőnek a 227/1868. 7696/1876. és 9855/1879. sz. végzésekké feljegyzett azon korlátozás, hogy a háztartási földek (ondódi és ujosztási) csak debreceni házbirtokosok közt képezhetik adas vevés és csere tárgyát, az összes telekkönyvektől töröltetni rendeltetik. Miről Ábrahám László tiszti főügyész a záradékot eredeti közgyűlési határozat visszaadása mellett és az összes érdekeltek végzésileg értesítetnek. Kelt a debreceni kir. törvényszék tkvi hatóságánál 1894. február 23-án. N a g y Károly m. k., kir. törvényszéki bíró.“

Az a statutum, mely a tanyabirtokok elalás és vételét csakis okleveles debreceni polgárok között engedti meg, továbbra is érvényben marad.

— A honvéd lovas laktanya kibővítése. Alig épült fel Széchenyi utca végén a nagy terjedelmű honvéd lovas kaszárnya, már is szűknek bizonyult az a megszapordott legénység befogadására. A honvédelmi miniszter tehát leírott a városhoz, hogy bővíttesse ki a kidolgozott tervek szerint 60 legényre és 50 lóra a laktanyát. A miniszter fizetni fogja az újonnan felmerülő építési költségeknek megfelelő laktányt a fennálló szerződés értelmében. A pótléki építkezés mintegy 24—25 ezer forintba kerül. Tegnap ez ügyben egy polgári és katonai egyes bizottság tanácskozott a városháza. A bizottság javasolja, hogy a város építtesse fel a kivárat férőhelyeket. Ez az ügy egyik tárgya lesz a márciusi rendes városi közgyűlésnek.

— Utcák kövezése. A mernöki hivatal már elkészült az ideai utca-kövezési programmal melyet a költségvetésben e célra fölvetett összeg erejéig, fog tanácsai jóváhagyással végrehajtani. Az ideán folytatni fogják Kossuth utcának kockakövel kiburkolását az új templomig. Kijavítják a Nagytemplom előtti tér és Széchenyi utca kovács burkolat. Cyclops kő burkolat készül Bányai utcának Nagyvárad és Varga utca közti szakaszán, S r á z és Darabos utcákon folytatják a tavalyi megkezdett burkolat építést. Hasonlóképen cyclops kövel burkolják ki Nagy Hatvan és Széchenyi utcák eljén a gyalog járók és a kocsis utak közötti tereket. Makadam burkolatok a város területén többé nem készülnek. Folyamatosan poronddal borítják be a péterfiai és kossuth utcai új fasorokat, melyek a közönség kedvelt sétányai lesznek. A munkálatok már javában folynak.

— Dalestély. A kereskedő ifjak önképző egyleteének dalköre által, folyó hó 4-én vasárnap a „Margit“-fürdő dísztermében tartandó zártkörű dalestélye igen sikerültnek ígérkezik, melyre ismételten felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét, az estélyre a meghívók már szétküldtek. A pártoló tagok, kik még a jegyeiket nem váltották ki, este a pénztárnál átvehetik. A kisvonaat éjjel után 2 1/2 órakor a közönség rendelkezésére áll.

— Debrecen állategészségügye a millenniumi kiállításon. A földmívelésügyi minisztertel ma leirat érkezett a város közönségéhez az iránt, hogy az 1893. és a következő évekről szóló állategészségügyi évkönyvben az állategészségügyi kihágások címén beszedett pénzbüntetésekre és az ebadóra vonatkozó adatokat is kimutassa, miután a miniszter az ezredéves kiállításra az állategészségügy rendszeres bemutatását is tervezi.

— A deb. tisztviselők önszegélyző egyesülete mint szövetségzet tizenegyedik rendes közgyűlését 1894. évi március hó 18-án, délután 3 órakor tartja meg a városház nagy tanácstermében, melyre a t. c. részvényes tagok ennel meghívattak. — A közgyűlés tárgyai: 1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2. részvényes tag megválasztása. 2. Az igazgató-ság beszámoló jelentése és az 1893. évi mérleg előterjesztése. 3. A felügyelő bizottság jelentése. 4. A tisztviselők díjazása és a tiszta nyereség felosztása. 5. Az alapszabályok 16. §-a II. cime m) pontja értelmében beadott indítványok tárgyalása. 6. Tisztviselők, igazgatósági (sorrend szerint kilépő tagok helyett), felügyelő bizottsági és póttagok választása. — Az igazgató-sági évi jelentés és a zárszámadás az egyesület pénztári helyiségében naponként 5—7 óráig, vagy a rendes pénztári időben az érdekeltek által megtekinthetők. — Debrecen, 1894. március 1-én. Az igazgatóság.

— Kossuth Lajos és Rudolf trónörökös. A mi jó népünk egyes vidékeken sehogy sem akarja elhinni, hogy Rudolf trónörökös meghalt. Gyalu vidékén páne az a monda van elterjedve, hogy Rudolf Kossuthnál van. A népszerint Rudolf elhatározta, hogy Magyarországot független országgá teszi. Ezt csak úgy viheti keresztül, ha előbb a világ előtt meghal. Volt a trónörökösnek egy szolgája, a ki nagyon hasonlított hozzá. Ehhez a szolgálóhoz egyszer így szólt:

— Vedd az én ruhámat és kardomat és nézd meg magad a tükörben. Azután szólj, nem hasonlítasz-e hozzám?

— Mintha csak a Fénég volnék — hangzott a válasz.

Ekkor felöltözött Rudolf a szolgáló ruhájába; a szolgáló csak úgy bámult, a mint a királyfit eltűnő helyett saját mását előállani látta. Most neked, mondá Rudolf — meg kell helyetted halnod a szolgáló beleegyezetről, Rudolf fíbelőtte, maga pedig áruházban menekült Kossuthhoz. Mikor oda ért a szent öreg így kiáltott fel;

— Eddig csak két fiam volt, most már három lesz!

S a trónörökös ma is ott él — a nép hite szerint — az ősz remete oldalán.

Önálló tornacsarnok Debreczenben. A debreczeni tornacsarnok választmányi tagjai dr. Kénéz Gyula elnöke alatt tegnap délutánt tartották a ref. főiskola termében, s az ülés első legfontosabb tárgyát az önálló tornacsarnok ügye képezte; elhatározták, hogy a városhoz folyamodványt nyújtanak be az iránt egy a leteleendő tornacsarnok számára a Nagy-Várud utcán lévő, már ékhitelűsítő hivatal helyiségét engedje át vagy pedig a Nagy Csapó utcán lévő Knoll ház kertjét vásárolja meg. Polgárok az is bátoroztatba ment, hogy a debreczeni tornacsarnok a Szegeden rendezendő országos tornaversenyen képviseltetni fogja magát.

Jogegyenlőség. Érdekes módon magyarázta meg Bessenyei Ferenc országgyűlési képviselő néhány gazdaembernek a jogegyenlőséget. Odafordult az egyikhez:

— Hát mennyit ér a kend két lova Kovács bácsi?

— Megér, ha sokat mondok, 70 forintot.

— No jó; és mennyit ér a Csekonics gróf két lova?

— Az, kérem, legalább is 4000 forintot. Éppen annyit is vette.

— No már most mennyit fizet a kend, ha lópasszust irat?

— 30 krt, kérem alászan.

— És mennyit fizet Csekonics gróf ha lópasszust irat?

— Az is csak 30 krt.

No lássák kendtek! Ez a jogegyenlőség.

Tartós gyógyszer. Fájdalmas csúszás a derek testrészek és a forgó közvényes bántalmainál a „Moll féle francia borszesés sóval való bedörzsölés” sikerrel használhatók. Egy üveg ára 90 krt. Szétküldés naponta utalvétel. Moll A. gyógyszerész, és k. udv. szállító által Bécs, I. Tuzatában 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ö gyári juttatásával és a irásával.

Elszámolás a hangversenyek jövedelméről.

A február hó 23-án és 24-én tartott hangversenyek bevételéről és kiadásairól vezetett számadással elkészült a rendező dalegyület s az ma nozza nyilvánosságra.

A gazdag művelzetten kívül, melyben a debreczeni művelt közönséget a két hangverseny szereplői részesítették, — a nagy erkölcsi sikereken kívül, melyet a dalegyület és az összes közreműködők és urak arattak, jelentékeny az az anyagi haszon is, amelyet a két hangverseny a debreczeni egyetemnek, az EMKE-nek és a dalegyületnek hozott. A tiszta haszon 2400 korona és 66 fillér, melyből $\frac{2}{4}$ rész az egyetem alapját, $\frac{1}{4}$ rész az EMKE, $\frac{1}{4}$ rész pedig a dalegyületet illeti.

Itt következnek az elszámolás:

	korona	fillér
Bevétel.		
1-ik előadás, színházi jegyek és színlapokért	2231	60
2-ik előadás, színházi jegyek és színlapokért és 1 külön székért	2237	40
Békény Ilona kártya pénze	14	—
Jeney Miklós felülfizetése	4	—
Gázgyár számlájának elengedéseért	67	02
Bölnyi Sándor panoly megv.	20	—
Összesen:	4574	02

Kiadás.

	korona	fillér.
Színház és szerelvényekért	1100	—
Katonai zenekar díja	100	—
Tiszteletdíjak	175	—
Szolgálati díjak	107	42
Rendőri bejelentés	11	—
Virágtokretakért	444	—
Szính. rendezési költségek és ke lékek	234	94
Összesen	2173	36

Bevétel 4574 korona 02 fillér.
Kiadás 2173 " 36 "

Tiszta maradvány 2400 korona 66 fillér.

Ebből $\frac{2}{4}$ az egyetem alapjára 1200 kor. 33 fill.,
" $\frac{1}{4}$ az EMKE debr. fiókjáé 600 " 17 "
" $\frac{1}{4}$ a debr. dalegyületé 600 " 16 "
2400 kor. 66 "

Kelt Debreczenben, 1894. március 1.

Krasznay Ferenc, Márk Endre dalegyületi titkár, dalegyületi elnök.

E számadást a dalegyületnek mai napon megtartott választmányi ülése helyesléssel elfogadván, a maradvány összegét a fentebbi megosztás alapján illetékes helyére eljuttatta.

Végül a katonai zenekarnak gondos betanításáért Czapek Péter karnagy urnak, az ev. ref. foiskolai tanár-karnak pedig a foiskolai énekteremnek átengedéseért, ugyancsak Schwarczné Silbermann Laura asszony fodrászurnak a fodrászati munkálatoknak teljesen díjtalan végzéseért őszinte köszönetemet nyilvánítom.

Debrecen, 1894. március 1.

Márk Endre,
rend. biz. elnök.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Debrecen, 1894. Március 2.

A polgári házasság tárgyalása.

Erk. d. u. 3 ó. 20. p.

A képviselőház ma folytatta a polgári házasságról szóló javaslat tárgyalását. Az ülés legérdekesebb része volt a szabadelvű pártból kilépett Tibád Antal és Szilágyi Dezső közötti polemia. — Az ülés végefelé Tibád roppant zajban durván megtámadta Szilágyi Dezsőt és Wekerle Sándor miniszterelnököt, ki éppen e pillanatban lépett be a terembe. A hazdörgő éljenzéssel tüntet a miniszterelnök mellett. Tibád Deák Ferenc politikája törpe utódainak nevezi Szilágyit, Wekerlet és a retorm többi vezető híveit. A haznagyszajjal fogadja Tibádnak a kifejezését.

Szilágyi Dezső azonnal válaszolt Tibádnak, akit emékeztet arra, hogy mikor még a szabadelvű párt tagja volt, partolta a köelező polgári házasságot. Azert ne hivatkozzék Deák Ferenc az, aki Deák elveinek megvalósítása elől megszökik. (Viharos tetszés).

Tibád újra felszólt Szilágyi szavaira reflektálva.

A szabadelvűpárt és a függetlenségiek nagy része Szilágyit, a kilépettek és Apponyi hívei Tibádot éljenzik, mikor az elnök fél három után az ülést berekeszté.

A király Mentonóban.

— Erk. d. e. 11 ó. —

Ő Felsége a király Ulrich osztrák származású szálloda tulajdonos előtt elismerőleg nyilatkozott a szállodaról.

Baró Jósika Miklós ünneplése.

— Erk. d. e. 12 ó. —

Br. Jósika Miklós, a nagy regény író születése századik évfordulója alkalmából a budapesti egyetemi kör nagy nyilvános szüreti ünnepélyt rendez, sirját pedig megkoszorúzza.

A bolgár kormány hadi készületei.

— Erk. d. e. 11. ó. —

Aradról jelentik, hogy a bolgár kormány az ottani vagon-gyárban 150 hadi löszerkocsit rendelt meg. A múlt nyáron ugyanannyit rendelt meg. — Ha készen lesznek a kocsik, bolgár tisztek jönnek azokat átvenni.

Törvényszéki csarnok.

* **Büntetés a kutya harapásért.** Mult évi június 29-én Fábán Balazs né született Tóth Zsuzsanna tépei lasos vásznat venni ment Turuckai Imre szintén tépei lakoshoz, ki azonban nem volt otthon. Mikor az udvarról jött kifelé, Turuckainak egy nagy kutyája észrevétlenül megrohanta láoszárat megkapta s azon oly súlyos sérelmet okozott, hogy az csak az 1893. év augusztus hó 7-én gyógyult meg. Vadlotti elismerte, hogy a kutya hamis volt s azt nappal soha meg nem kötötte és szajkosarat sem alkalmazott szájára. Ezen mulasztásért Turuckai Imre vádlotttat ma a debreczeni királyi törvényszék melynek tagjai voltak Mocsy József elnök, Konrád Sámuel és Rottler Béla bírák és Baugh Zsigmond jegyző dr. Kosa Zsigmond kir. ügyész vádbeszéde után 6 napi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre ítélte. Turuckai Imre és a kir. ügyész is beletnyugodtak az ítéletbe s így az jogerössé vált.

A tengerész-orvos.

— Regény. —

Írta: **Souvestre Emil.**

(Folytatás.)

III

Fanny egészen belelélyedt a fanitásban s ezáltal szellemét is a maga teljességében tartotta. Az egy téren való véletlen felsőbbsege minden tartózkodás alól felmentette; lelkiismeretes tanító akart lenni s elfelejtkezett arról, hogy fiatal leány létére némi óvatossággal kell eljárni; így aztán Launay előtt lelkének teljes erejében és bájában jelent meg.

E leckéket leggyakrabban francia nyelven adta s e körülmény ellenállhatatlan kedvességgel ruházta fel azokat. Valóban, van is abban a szokatlan hangsúlyozásban, melylyel egy idegen szép nő a nyelvünket beszéli, abban a kétekedő, kérdő hangban, a gyakorlatlan szájaacsokának folytonos kérdezősködésében valami gyermekes kedvesség. A váratlan tárgy, melyre néha gondolatát irányítja, s mindaz a sok kedves szabálytalanság, melyeket a szabályos ajkak ejtenek, bizonyos eredetiséget és egyuttal batorlanságot mutat s bár megnevettetnek, ingerlőleg hatnak.

Ilyen különös vonzerő volt az, mely Launayt is lenyűgözte, annyira, hogy nem távozott többé Miss Morpeth oldalától. Hogy erre okot keressen, azt ajánlotta, hogy olvassak együtt a legnagyobb francia költőket s o majd megmagyarázza előtte a nyelvbeli nehézségeket, a melyeket főnakkad. De e fejtegetések nem sokáig maradtak a nyelvtan körén belül. A formától a tartalomra s gondolatokra térve s ezekből következte ésekre jutva, a két fiatal nem okára belekezdett mindazon abszurd és gyöngéd témák megbeszélésébe, melyeket oly veszélyes bolygatni a magányban — kettőnek. Eduárd és Fanny az általános, elvont világot mintegy észrevétlenül a valóságra alkalmazták s elhagyták a regényt, hogy gyors lepteke a történet terére térjenek át. Minderre elég volt egy hónap s mire Burns ur megérkezett, akkor ok már bevalották egymásnak szerelmüket.

Ennek megjelenése megzavarta nyugodt boldogságukat. Miss Morpeth úgy említette mindig Launaynak mint családja barátját, a kit atyjaként szeret és tisztel, de többet nem árt el az összeköttetésről, mely őt hozza közre. Eduárd hát bizonyos elégedetlenséggel,

sőt féltékenységgel nézte a hatalmat, melyet a jövevény miss Morpethre gyakorolt s azt a gyöngédséget, melyet egymás iránt kölcsönösen tanúsítottak Nem is fogadta nagy készséggel a Burns ur közeldését, a kinek egyébiránt hideg s képlelő méltósága bántotta is őt.

Mióta helyzete megváltozott, határtalan ellenszenvet mutatott az iránt, hogy multjáról beszéljen s a legkisebb feltételes célzás is személyére vagy életére nézve, felingerelte. Gyakran a legélénkebb társalgás közben is egy elbeszélte esemény, egy elejtett szó hirtelen kettévágta a vidámságot s minden figyelmes szemlélő előtt nyilvánvaló lehetett, hogy lelkében végzetes hurok vannak, melyeket az érintés — még ha véletlen volt is az — fájdalmas belső rezgés hozott.

Látnivaló, hogy egyes leplezett kérdésekre, melyeket Burns ur hozzá intézett, kissé nyersen kellett felelnie, hogy elvegye a kedvét azoknak megújításától. Csakugyan e perctől kezdve az angol minden kérdéstől tartózkodott, s miss Morpeth is — valószínűleg a titkos hatás folytán, melyet amaz reá gyakorolt — kevésbé feszelen és gyöngéd lett irányában ettől fogva. Eduárdot nyugtalanította ez s magyarázatot óhajtott nyerni a fiatal leánytól, de csak szakgatott szavakat és könyeket nyert feleletül. Így állottak a dolgok, mikor a fiatal ember és Burns ur közt a fent leírt beszélgetés végbement.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* Merengés.

E adtam a házamnak felét — lett belőlem „F e l e g y h á z i.”

Eladtam a másik felét is s lett belőlem „S e m m i h á z i.”

Késő este van; a baka poszt büszke léptekkel, sétál föl s alá a kaszárnya előtt.

— Közelében egy sötét alak teszi magát észrevehetővé

A baka rá kiált:

Halt: wer da?

— Kérem aláson egy szegény szerencsétlen ember vagyok ne sajnáljon tőlem egy fillért az isten ezerszeresen fogja megfizetni!

— K e r t á j k ! — m a r s c h !

A világ gyalázatos; sokat ad annak, a ki sokat követel; az önzőt nem szeretik, de szolgálják.

Az ügyetlen hazudik, a nélkül, hogy mást csalja; az ügyes csal, a nélkül hogy hazudnék s a legügyesebb odaviszi a médiumát, hogy a önmagát csalja meg.

M a r b e u t.

A bourgeois inkább kezeit piszkítja be, mint keztyűit; a gentleman fölálodozza keztyűit de tisztán tartja a kezét.

Az egyik a személyével fizet, hogy pénzt szerezhessen, a másik a pénzt arra használja, hogy azzal személyét kimélje meg.

M a r b e a u t.

* MULNAK HETEK . . .

Mulnak hetek, mulnak hónapok.
Én nem érzem, én halott vagyok.

Vigadnak a boldog emberek.
Siromból felők se keltenek.

Tavaszi ont virágot tél után.
A szívem nem mozdul meg csupán.

Meg van halva, eltemetve rég?
Meg sem érzi a tavasz lehat,

S ha belőle még egy dal fakad:
Temetőnek a virága csak.

R e v i c z k y G y u l a.

— **Alvincy generális titka.** Thiébault báró, az I. Napoleon korabeli tábornok emlékiratait most adja ki leánya Párisban. Az emlékiratok közelebb megjelenő kötetében érdekes anekdota van a multat Dumas tábornokról, Alexandre Dumas atyjáról. „Mantua ostromakor”, írja Thiébault, „egyszer kémeket fogtak, ki be akart hatolni a várba. Dumas tábornok meg volt győződve, hogy ez az ember titkokat rejteget. Vallatóra fogta, de a kém nem mondott semmit. Ekkor a tábornok elé rendelte a tábor összes mészárosait, azon véres kötélyesen és késéssel fölfegyverkezve, az a mészárosok kezénél lábánál fogva; mikor az áldozat tehetetlenül feküdt, a tábornok, ki különben oly jó ember volt, mint egy falat kenyér, rettenetes hangon parancsolt a mészárosoknak, hogy vágják föl a kém hátát, ha nem mondja meg, hová rejtette el a titkos levelet. A mészárosok már fölemelték a kést, mikor a szerencsétlen bevallotta, hogy a spanyolviaszkból készített tokban elnyelte az imént. Dumas tábornok erre elküldte a mészárosokat és orvos bivatott, ki erős hánytató segítségével előkerítette a levelet. A levélből Bonaparte tábornok fontos dolgokat tudott meg: Alvincy generális hadi tervét és csapatainak erejét.”

Közönség köréből.*)

(Köszönet nyilvánítás.)

Felédhetetlen kedves fiunk, Néh Kovásznai és Ámosdi Bogdány Gézának, folyó évi február 28-án tartott végtisztességtételéről megjelent, s bánatunkban résztvevőleg osztottok rokonainknak, barátainknak, a boldogult pálya és bajtársainak, szeretett barátainak, az önkéntes tüzoltó egyesület parancsnokságának, zenekara minden egyes tagjainak, a mélyen tisztelt nagyközönségnek, midőn ez uton hálás köszönetünket nyilvánítani nem késünk, kérjük, tartsák meg emlékekben a nekünk felédhetlent.

Debrecen, 1894. március 1.

Tisztelettel

Bogdány Imre,

nyug. m. rendőr-kapitány,

nőm:

Szabó Zsuzsanna szülők,
egyetlen testvére **Zoltán.**

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Közgazdaság.

Vetés előtt.

A tavasszal vetendő magvakhoz a mult évi gyenge termés folytán csak igen nagy ártján juthatunk a lóhere és a lucerna magvak ára még meglehetősen, már nem szokatlan előttünk 80 frtos lóheremag, de hallatlan 100 120 frtos takarmányrépamagot, ennyiért kell jobb minőségű répamagot beszerezni; nem is lehet eszünkbe jutni, mert egy hazai termelőnek 1893. évben még áprilisban is volt eladó takarmányrépa magja, most már december hónapban az összes répamagja el volt adva. sőt rendes vevőit sem tudta már el látui répamaggal.

Ámbár a legtöbb magkereskedő a mult évadban magvait eladta, mégis előfordulhat az az eset, hogy friss mag helyett, régi magot kaptunk vagy pedig a mi nem tartozik a ritkaságok közé, a lelkiismeretlen magkereskedő a friss mag közé régit kever és eme keveréket mint friss magot árusítja.

Cukorrépa termelő gazdaságokban a cukorrépa mennyiségének meghatározásánál nem hagyják figyelmen kívül eme körülményt és cukorgyári gazdaságokban általános szabály katasztrális holdanként 10–12 kiló is elég lenne. Számítatlan esetet lehetne felsorolni, a midőn kevesebb cukorrépa termelt ott, a hol elég magot nem vetettek és sokan ro-

szul fognak járni, a kik rosszul alkalmazott takarékoságnál fogva a maggal fukarkodnak azért nem kell azt hinni, hogy ajánlatos lenne a kellettinél többet vetni, a jó gazda a kellő mértéket tudta tartani.

Tudvalevő, hogy friss mag a legjobb mert ennek csiraképesége legnagyobb, minél idősebb a mag, annál kevesebbet ér, mert 100 mag után nem mindegy vajjon 100 növény kel-e ki vagy pedig csak annak töredéke, tehát száznál kevesebb. A magvak értékét nemcsak ezek csiraképesége befolyásolja, hanem ezek tisztaságára is különös figyelmet kell fordítanunk, de még az is fontos, hogy míg amaz idegen anyagok, melyeket a magvakban találunk; úgy másként kell megbírálnunk a magot, vajjon föld vagy a káros aranka mag miatt nem tisztá p. u. a lóhere mag, vagy nem találunk-e a lóhere mag között oly gyommagvakat, melyek amerikai eredetre valának, már pedig amerikai lóherét nem szabad már azért sem alkalmaznunk habár olcsóbb is, mivel a mi teleinkben nem kitartó.

Ha a gazda legalább saját szükségletére répa- és heremagot természet, utóbbi arankamentes helyről véve, legbiztosabb lehet, hogy nem fog a rossz vetőmag miatt károsodni.

De sokszor magkereskedőhöz kell fordulnunk, ne sajnáljunk valamivel többet adni oly kereskedőnek, a ki a vetőmagvaknál szokásos csiraképeség- és tisztaságról úgy biztosít bennünket, hogy különbség esetén kártérítésre és a magvak visszavételére hajlandó.

Nem sok fáradságba kerül a magvak csiraképeségét meghatározni. A magvakat vagy egy földdel megtölt cserépben próbáljuk ki csiraképeségükre nézve, vagy pedig vannak erre a célra készített olcsó csirázató készülékek.

Már bonyolultabb dolog és különös szakismeretet igényel az arankatartalom és a tüfélék meghatározása.

E végett az állam a magyar-óvári, kolozsmonostori, debreceni, kassai, keszthelyi gazdasági tanintézményeknél és a fővárosban önállóan vetőmagvizsgáló állomásokat létesített, a melyek a vetőmagvakat azonosítják, csiraképeségre, tisztaságra stb. megvizsgálják; továbbá emez állomások látják el hivatalos ömzárral a vetőmagvakat, a midőn biztosak lehetünk, hogy kifogástalan jó vetőmagot kapunk.

A fentjelzett vizsgálatokért az állomások a kereskedőktől mérsékelt díjakat szednek, de a gazdák a magvizsgáló állomásokat díjtalanul vehetik igénybe, csak mintegy 500 gramm magot kell az érintett helyekre beküldeni és a csomaghoz egy levelezőlapot és egy bélyeget az értesítés elküldése végett csatolni.

Habár ez oly csekély, számba sem vehető pénzbeli kiadással jár, mégis kevesen veszik igénybe gazdáink közül a vetőmagvizsgáló állomásokat; ennek oka pedig csak az, hogy nem igen tudják, miszerint a vetőmagvizsgáló állomások ingyen teljesítik eme munkálatokat.

A ki ez iránt érdeklődik, jól teszi, ha a vetőmagvizsgáló állomásokról a tapasztalásokat kér, a mit szintén díjtalanul megküldenek.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvevőtársaság” közlése 1894. márc. 1-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4% — — —	117.75	118.25
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	126 —	127 —
„ koronajárdék 4% — — —	95.20	95.70
„ regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.50	101.25
Oszták aranyjárdék 4% — — —	120.25	120.75
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	97.75	98.50
Tisza-szegedi 4% -os nyeresémsorsjegy	141.75	142.75

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	439. —	439.50
Oszták hitelbank részvény — — —	363.40	363.60
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	115. —	115.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy	129.50	130.50
Oszták földhitel sorsjegy 3% -os — — —	115. —	116. —
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	— —	— —
Oszták „ „ — — —	18.75	19.25
Olasz „ „ — — —	12.75	13.25
Bazilika sorsjegy — — —	— —	— —
Jószív „ — — —	3.25	3.55

Cs. és kir.
20 márkás
20 frankos
1 font stb.

Em

nálhatnak
„kenőcsök”
a vélemény
latlanul k
idő alatt
arebört ne
megmosni
Viszont fi
folyadékot
friss ubor
volt nagy
érdemelte
az okorbat
következő
friss citro
vonat jól
vizzel, me
arcbör szá
nek, a sok
használfon
előbb par
kipróbált
adag finon
helyre, ho
kevesredhe
allot. vize
vizet a na
keves tisz
egesen te
még egy
kenőcsese
dosan tor
rózavie
és vállak
val, miké
hagy nyon

Per

asztán ve

X

pártban le
ilyen dolg
pártban a
grol P. K
válaszom
kadtam id
rel vagy
Az én nem
életet azé
a hol csal
porladozza
a távirata

B.

sen közlir
hatunk, a
küldenek s
ajánlva es
tessék irni

De b

Idénybér

leszál

Hőfé

Kezdeté
rege 5
táncokkal
gyar

I. A

kira nyó
között. V
mégzett
áru-nő. V
szivtlen
völegénye

Pénzümek :

Cs. és kir. arany	— — — —	5.80	5.95
20 márkás arany	— — — —	12.21	12.25
20 frankos arany	— — — —	9.91	9.95
1 font sterling	— — — —	12.0	12.55

Szerkesztői posta.

Emma. Az arcbőr ápolásának nem sokat használhatnak a sok mindenféle „rougeok”, „kárminok”, „kenőcsök”, „pouderok” stb. Egy híres orvosnak az volt a véleménye, hogy napjában négyszer lehetőleg mozdulatlanul kell pihenni 5—10 percig a jól tesszők, ha ez idő alatt még a szemünket is behunyjuk. Vastag zsíros arcbőrt nem árt minden 14 napban egyszer bőven megmosni; barna arcbőrűek vörös bort használjanak. Viszont finom, gyöngéd arcbőr kevésbé tűri az erős folyadékot, de ilyeneknek annál kitűnőbb mosdóvíz, a friss uborka leve. A XVI-ik században valami fehér víz volt nagyon divatos, a mely tisztos viz, hirt meg is érdemelte. Készítése titok maradt. Ezak hőgyei már az ókorban is leg többnyire sűrű kivonattal mosdottak. A következő dolog azonban kitűnő: egy pohár borba friss citromlé, egy fél liter csóvíz és 5 csepp rózsakivonat jól összekeverendő. Időről időre mosdjunk ezzel a vízzel, mely a bőr színet gyönyörűen tartja. Ha az arcbőr szárazsága folytán kenőcsre van szüksége valakinek, a sok szerencsétlen és hírhedt „creme” helyett használjon inkább egy kis vazelint, melybe csepegtessen előbb pár csepp szagos olajat. Ime meg egy régi és kipróbált recept: Az év meleg szakában vegyünk egy adag finom vajot, tegyük tiszta edénybe és alítsuk oly helyre, hol a nap mindig éri, de a noi más anyag nem keveredhetik bele. Ha a vaj elolvadt, öntsük hozzá a vizet és keverjük össze, aztán varjuk meg, míg a vizet a nap elpárologtatja. Ekkor öntsünk újabb hozzá keveset tiszta vizet s folytassuk ezt az eljárást, míg a vaj egészen fehér lesz, mint a hó. Ekkor tegyük hozzá még egy kis narancs- vagy rozsa parfümöt is. Ezzel a kenőccsel dorzsoljunk be este az arcunkat s reggel gondosan töröljük meg. Gyönyörű bőrnünk lesz. Glüccia, rózsavíz és cink-oxid keverék nagyon alkalmas a karok és vállak számára, mert este nyak vagy balok alkalmával, mikor a noi kar a frakkot érinti, ez a kenőcs nem hagy nyomot rajta. Így ajánlja legelőször a „H.-K.”

P. B. Küldeményeit melóztuk. Előbb porzódni aztán verseket.

X Y Z. A bős generálist és képviselőt a pártban létekor sem tartottuk valami nagyon híresnek. Ilyen dolgokat, mint kedden, azonban a szabadelvű pártban aligba mondhatott volna el: „A mi pedig mondó gróf P. K. azt írteti, hogy reakcionárius vagyok, arra válaszul a következő. (Halljuk! Halljuk!) Nem szakadtam ide sem Lembergől, sem Tarnopolból nyubórral vagy pinkivé, a náttamon. (Zajos dorútség baré ői. Az én nemzetségem 500 éven át ottant vert és aidozott életet azért a rögért, a melyen élek. Alig van esatátér, a hol családóm egyik vagy másik tagjának esontjai ne porladozzanak...” Erre kiáltá neki aztán gróf K. G. a távirataink között emittett Könygrátzet!

B. I. B. Ujváros. Vidéki kireket mindig szívésen közlünk, de bocsánat Uram! olyant már nem hozhatunk, a melyet egy másik helybeli lapnak előbb be küldenek s így az megelőz a hír közlésével. A levelet ajánlva csak ma reggel kaptuk meg. Máskor azonnal tessék írni.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 22. sz. VII. Kis bérlet 22 szünet
Pénteken március 2-án :

leszállított helyárrakkal, páros s ünnetben :

Hófehérke és a hét törpe.

Kezdeté délután 6 órakor. Látványos tündérfelvonás 5 szakaszban, 10 képben, dalokkal és táncokkal. Irta: Görner K. regéje után. Magyar színre alkalmazta: E. Iltes László.

A képek címei :

- I. A bűvös tükör. II. Az erdőben. III. A király nő örömmünnepe. IV. Hófehérke a törpék között. V. A rozsfekű királynő. VI. A megmérgezett fésű. VII. A király nő mint gyümölcsártnő. VIII. Hófehérke a koporsó an. IX. A szivtelen királynő rémülete X. Hófehérke és a völégénye Aranyországban.

M Ü S O R :

Szombaton, március 3-án: „A libapásztor” Forrai operetteje. (K. Kopácsy Juliska főléptével, páratlan bérletben.)
 Vasárnap, március 4-én: „A libapásztor”, Forrai operetteje. (K. Kopácsy Juliska főléptével, páros bérletben.)

Kiadó és laptulajdonos :
„Osekonai” nyomda és kiadó r.-t.
 Felelős szerkesztő :
Komlóssy Dezső.

2033. P.
 1894.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvéyszék, mint illetékes birtok bíróság részéről közhírré tétetik, miszerint a Debreczen—Derecske—N.-Létai helyi érdekű vasút részvénytársaság mint kisorsolási kérelmére a részére szükséges terület kártalanítására vonatkozó eljárást az 1881 évi XLII. t. cz. 46. §-a értelmében megindította az egyezség megkötésére esetleg a becsült fogantatására Derecske községben a község házához azután a helyszínére f. évi március 19-én, Saránd községben a község házához, azután a helyszínére f. évi március 20, Bagos községben a község házához, azután a helyszínére március 21, Mike-Pécs községben a község házához, azután a helyszínére március 27, Hosszú-Pályi községben a község házához, azután a helyszínére március 28, Monostor-Pályi községben a község házához azután a helyszínére március 29, Debreczen város avarában a helyszínére f. é március hó 30-án, esetleg következő napjainak délelőtti 9 óráját kitűzte és a kisorsolások sorrendjében leendő fogantatására saját kezeiből Balog Imra air. itéltő táblai bírát a mellé beosztott tollvivővel kiküldte, minélfogva, az összes érdekelteket, s az összeírásban foglalt azon tulajdonosokat, a kikkel az árra nevezte egyezség nem jött létre hivatalos felzeteken egyenként megidézte. A távol levő ismeretlen tartozkodásnak számára Tordy Gábor debreczeni ügyvédet gondnokul hivatalosul kinevezte s ez utóbbiakra is oly figyelmeztetéssel idezi meg, hogy távol maradásuk a kártalanítás felett hozandó határozatot nem gáolja, s ha meg nem jelennek, vagy a részökre kinevezett ügygondnoktól keletően nem utasítják, azon muasztások következményeit magoknak tulajdonítják.
 Kelet Debreczenben, a kir. törvéyszék polgári osztályának 1894. Február 20-án tartott üléséből

Igyártó Sándor
 elnök.

Tóby István
 jegyző.

WILHELM
 féle

Téli gyógymód! Tavaszi gyógymód!

köszvény és csusz ellenes

Vértisztító-Tea

a világhírá litásokon az első díjjal

arany éremmel kitüntetve.

Az emberi szervezet legfontosabb eleme a vér, s épp az it arra törekszünk, hogy egészséges testben egészséges lélek lakozzék; ennek alapfeltétele pedig, hogy egészséges vérünk legyen. A vér képezi az életműködés központját.

Rendszeres életmód mellett juthatunk egészséges vérhez. De nem mindenki képes magát folytonosan az előirt életmód szabályokhoz tartani sem evésnél, sem ivásnál. De még legeberebb vigyázat mellett is fordulnak elő az egészségben rendelleneségek, melyeknek helyes diagnózisát sokszor az orvos sem képes megállapítani. A ki beteg, az szeretné, hogy magát meggyógyulna; de hogy a. egészséges ember az mar dhasson, arra kevesen gondolnak.

A vér tehát az életműködés központja levén: nem csak a beteg, de egészséges embernek is véré tisztántartására kell törekednie. Ennek első feltétele egészséges és erőteljes táplálék; de az egyedül nem elég, szükséges, hogy az egészséges ember oly szerrekel éljen, melyek nem engednek ártalmas anyagokat a vérbe jutni s a már benne levőket is kiküszöbölik. Az emberiség javát már 50 év óta szolgáló ilyen hatásos szer egyedül a **Wilhelm-féle köszvény- és csuzellenes vértisztító-tea**, kizárólag **Wilhelm Ferencz gyógyszerész** által (Alsó-Ausztria) előállítva

A ki vérenek természetes tisztaságát megőrizni akarja, de különösen azok, kik csuszos fájdalmakban szenvednek, ezen hatásos szert használni el nem mulasszák. Betegeknek ezen tea nélkülözhetlen. Híres orvosok, köztük Oppolzer és Fenzl tanárok, Müllr a berlini egy. lab. igazg., dr. Werner és dr. Janel szerint ezen tea a **vér minden betegségeinél**, továbbá májbetegség, aitestti bajok, reumatizmus és aranyeres tántumak ellen csodás hatással bír.

Mivel az idegrendszer szintén a vérről van összeköttetésben, következőleg ezen általános szer ugy melakor, ideggyengeség és hysteria ellen is jó szolgálatot tesz. Szóval nincs oly betegség, melynél ez a szer a legjobb sikert ne eredményezné. Ez okból tehát, a község szempontjából is a **„Wilhelm-féle köszvény elleni tea”** egy háztartással se hiányozzék.

Egy csomag ára 1 forint.

Kapható a készítőnél:
 Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél, (Neukirchenben Alsó-Ausztria) és az osztrák-magyar monarchia bármely gyógytárában.
 Vételnél határozottan „Wilhelm-féle köszvény- és csuz elleni tea” kérendő.

Téli gyógymód! Tavaszi gyógymód!

SCHLICK -féle vasöntöde és gépgyár részv.-társaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár: Fiók raktár:
 VI. ker., külső váozt-ut 29—35. Podmaniczky-utca 14. Kerepesi-ut 77. szám.

Gőz- és járgány-cséplő készülétek,
 számos első díjjal kitűnt. Schlick-féle szab. 2 és 3 vasú ekék,
mélyítő és egyetemes aczel-ekék,
 eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
 egyvasú ekék, talajmivelő eszközök,
 valamint
 Schlick-féle szab. „**HALADÁS**” sorbayető-gépek.
 Takarékgyártó gépek, darálók, őrmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévelő és marokrakó aratógépek és fűkaszázó gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve

Jóka

ÖSSZES MŰVEINEK
NEMZETI KIADÁSA

100 gazdag diszkötésbe kötve

250 frt.

László Albert

Könyvkereskedésében

Debreczenben.

Megrendelhető

4 frtos

havi rész-

letfizetés

mellett.

Felreértések és tévedések elkerülése

végeztünk bátrak a t. Uraságokat a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy a 40 év óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő gyári butortelepünk kizárólag

az „Európa” szállodában

Budapest, V. Nádor-utca 5. sz. a.

létezik.

Bernsfeim József és Fia

Ő osász. és kir. fensége József főherceg udvari szállítói.

11556

1893. évi.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Czanka István végrehajtást szenvedő elleni 165 frt 61 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró-ság) területén lévő Debreczenben fekvő a debreczeni 522. számú tjkvben A. + 532 hrsz. alatt foglalt ingatlanra az árverést 369 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894 évi március hó 28-ik napján délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 36 forint 90 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1893. évi december hó 27-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tiszéki bíró.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakaesabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, között székrekedés, májbántalom vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

**MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ**

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL, feliratu ónozattal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer közzvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredetű üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: füzöllysavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájviz a fozak további építését biztosítja s egy-szersmind óvja a fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjeggyel ellátott üveg ára: 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautárvét mellett teljesíttetnek.

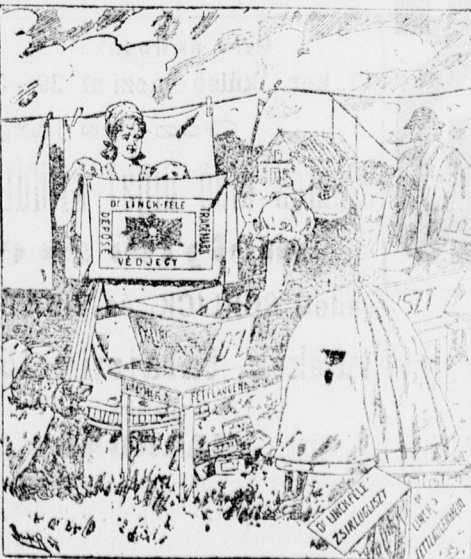
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítmény ket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothsznek V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

Dr. LINKC-féle ZSIRLUGLISZT

az elismert legjobb, legolcsóbb s legártalmatlanabb mosó- és tisztító szer.

Teljesen klórmentes. — Nincs többé szappanszag.

Ragaskodják szigoruan a következő használati utasításhoz:

½ kgr.-mos csomag 50–60 liter forró vízben

feloldatik s ebbe a ruha szükség szerint 2–12

órán, legezés-erüben éjjelen át be lesz

áztatva. Szappan, szóda vagy hamuzsír

használatá teljesen felesleges. Nagyon

szenyes helyek csak egy kevés száraz zsir-

lughiszttel bedörzsölendők. Kezzel vagy géppel

való rövid mosás után tiszta, vakító fehér

ruhát nyerünk s emellett a ruha színe és

szöveve éppenséggel nem szenved. A mosás

jelentékeny, idő-, munka- és pénzmegtakarítással jár.

Csak a „Dr. LINKC-féle zsirlugliszt” ment minden kártékony alkotórésztől.

Utánzásoktól óvakodjunk.

Raktár: Debreczenben Varga Lajos, Kondor M. J. és fia, Szabó Zsigmond és Geréby Fülöp uraknál.